

P GLASOVA Panorama

Kranj, 17. februarja 1962 — Leto II. — Številka 6

**PREMOGOVNIK
V PLAMENIH**
V Turčiji imajo svojevrstno redkost. V neki pokrajini že sedem let neprestano gori rudnik lignita. Do požara je prišlo pred sedmimi leti in od takrat rudnik gori kot »sod smodnika«. Vse so že poskusili, da bi ogenj zadušili. Toda vsa sredstva za gašenje požarov so bila do sedaj neučinkovita.

Jeseniški hokejisti so letos že šestič osvojili državno prvenstvo. V državi nimajo enakega tekmeča, ki bi jim ogrožal prvo mesto. Vendar si kljub temu včasih pomagajo s palicami. Na sliki je letošnji najboljši napadalec Jeseniškega moštva Lilo Klinar.

JESENIČANI o državnem prvaku

Pred petimi leti so jeseniški hokejisti presenetljivo osvojili naslov državnega prvaka. Od takrat naprej nimajo v naši državi enakovrednega moštva. — Preteklo nedeljo so že šestič ponovili ta uspeh. Za Jeseničane to ni nobena senzacija več, marveč le dokaz, da se da z marljivim delom na ledeni ploskvi marsikaj doseči. Pretekli torek zvečer je predstavnik Hokejske zveze Jugoslavije podelil na Jesenicah pokala za naslov državnega prvaka mladinskemu in članskemu moštvu. Ob tej priložnosti smo vprašali nekatere Jeseničane, kaj menijo o šestkratnem državnem prvaku.

Upravnik Delavske univerze prof. Miha Cenc: »Nisem bil na hokejski tekmi že precej časa. Ponosen sem na njihove uspehe. Lahko pa bi bili malo manj »važni!«
Upravnik gledališča »Tone Cufar« Bojan Cebulj: »Moram priznati, da ste me presenetili. Že 3 leta nisem bil na nobeni hokejski tekmi. Zelo lepo je, da dosegajo uspehe, vendar menim, da bi lahko nekaj sredstev več namenili.« (Nadaljevanje na strani 5)

Natakar hotela Korotan se lahko manj na tekmah. Vzemimo samo primer Jana. — Profesor telesne vzgoje na osnovni šoli »Toneta Cufarja« Franc Surec: »Jeseniška ekipa je zelo homogena. Veseli me, da imajo veliko naraščajo in veliko gledalcev. Se dve leti bodo Jeseničani državni prvaki, potem jih bodo dohiteli Ljubljanci, če ne bodo pridno trenirali. Dobro bi bilo, da bi umetno drsališče še letos pokrili.«
Predsednik Občinskega sindikalnega sveta Jesenice Ludvik Kežar: »Ne dajem nobenih izjav, ker imam o njih prej slabo kot dobro mnenje.«
Tajnik Občinskega sindikalnega sveta Jesenice Zdravko Anderle: »Preveč so domišljivi, pa tudi pretepali bi

Preplah pred „črnimi kozami“

Anka čaka v karanteni

KRANJ, 14. februarja
Na Gorenjskem se le malokdaj pripeti kaj izrednega. Zato je treba zagrabiti za vsako priložnost,

jo napolniti, razširiti, predati in tako povzročiti pravo zmešnjavo.
Pred dnevi je prišla v ambulanto Zdravstvenega doma Kranj bolnica. Znaki njene bolezni imajo nekaj podobnosti z znaki, ki so lastni črnim kozam. Zdravstveni organi so zelo hitro ukrepali. Izolirali so jo, obenem pa tudi vse tiste, ki so prišli z njo v stik, in tako zavarovali ostale prebivalce. To je dovolj, da smemo izključiti vsak vzrok za paniko.
Sele čez nekaj dni bo mogoče dokončno ugotoviti, če gre pri njej za izreden primer noric ali res za črne kozice. Tisti, ki prihajajo z njo v stik, pravijo, da se e kar dobro počuti, le da ji je zelo dolgčas, ker mora biti popolnoma sama. (Nadaljevanje na strani 5)

Ulica toplih nog

Moskva je dobila v teh dneh za meščane »čudežno iznajdbo«. V ulici »toplilih nog« nimajo več snega. Snežne razmere in visoko zapadli sneg v sovjetskem glavnem mestu dela strašanske preglavice mestnemu prometu. Dolgo niso vedeli, kako naj to stvar zadovoljivo uredijo. Neprestano kidanje snega je bilo zvezano z velikimi stroški, zato so strokovnjaki začeli razmišljati, kako bi to hudo nadlogo trajno rešili.
Pred dnevi so začeli ogrevati prve ulice. Načrte so so napravili sovjetski inženirji in tehniki. Na ulicah so uredili posebne odprtine, skozi katere prihaja tople zrak in položili cevi v vročo vodo. Posebne naprave služijo za ogrevanje ulic. Sneg v ulici, kjer so napravili ta poskus se je začel naglo taliti. Menijo, da bo ogrevanje ulic na ta način stalo manj kot neprestano kidanje in odvažanje snega iz mesta. Ulica, kjer so ta poskus preizkusili, je dobila naziv »Ulica toplih nog«.

Prečkanje z ljudmi

Slovenski filmski režiser FRANCE STIGLIC je naš rojak. Mimogrede: podatek iz njegove osebne izkaznice — rodil se je v Kranju. Obiskali smo ga v Ljubljani in ga zaprosili za razgovor.
Za svoje ustvarjalno delo v slovenskem filmu ste prejeli letos najvišje priznanje: Prešernovo nagrado. Kaj vam pomeni to priznanje?
»Sem med tistimi filmskimi delavci, ki delajo od začetka v naši filmski proizvodnji. Sel sem skozi vso razvojno pot, ki so jo spremljale težave in uspehi. Pri-

Prešernov nagrajenec

znanje pomeni potrditev, da ima to delo vrednosti. Osebo mi je v zadoščenje, hkrati pa tudi za vse tiste, ki delajo v filmu.«
V utemeljitvi so bili imenovani trije vaši filmi: Dolina miru, Deveti krog in Balada o trobenti in oblaku. Kateri od imenovanih filmov vam je osebno najbližji in zakaj?
»Težko se je odločiti, ker je to skupna pot... iskanje... delo... Prvi zaradi preproste pravilne poezije, drugi zaradi lepo povedane ljubzenske zgodbe v posebnem ambientu, tretji pomeni izrazno najmočnejši film doslej.«
Vaši načrti za prihodnost?
»Ciril Kosmač končuje scenarij za film z začetnim naslovom »Pevel in pesmi«. Gre za zgodbo, ki obravnava 3 dni življenja naših ljudi med obema vojnama na Tolminkem. Snemanje se bo pričelo verjetno že aprila.«

France Stiglic, režiser filma »Prešernov nagrajenec«

Srečno življenje Jackija Röherja

V nekem smislu je bil Bonn poslastica tega potovanja. Ne zato, ker bi lahko tam srečal starega Konrada, temveč zato, ker nihče — kogarkoli sem vprašal — ni vedel, zakaj je Bonn pravzaprav prestolnica Nemčije.

Kakor po navadi (nikoli se nič ne zgodi) se tudi tokrat ni ničesar zgodilo. Vse je bilo prav tako kot že dolgo let pred menoj in še dolgo bo.

Dan pred zasedanjem Bundestaga sem obiskal Bundeshaus, palačo, kjer nemški Bundestag zaseda. Vodič je imel bister, a nekoliko odvraten obraz. Ko sem mu povedal, da sem Jugoslovčan, se je zarežal s svojimi zlatimi zobmi in pripomnil, da on ni izdal zapornega povelja za Vračariča. Potem mi je pokazal to dolgočasno zgradbo s črnimi sedeži in s televizijskimi kamerami, ki so imele nalogo prihodnji dan spremljati zasedanje.

Taka je danes vsa Nemčija. Kakšna? Težko je reči. O tem bi moral spregovoriti dvalindvajsetletni Jacki Röher, ki se po sedemnajstih letih še čisto natanko spominja letal nad Kölnom, se spominja noči, ki jih je prebil v zakloniščih, se spominja pomanjkanja po vojni, zoglenelih zidov. O tem bi morda lahko spregovorili tudi delavci, ki dobro zaslужijo, delajo dopoldne in popoldne. Kosijo v lepih tovarniških restavracijah za smešno nizke cene. — Toda nihče ne vidi tega, da so od nekajurnega dela tako utrujeni, da včasih niti na kosilo ne grejo, ampak zadremajo ob stružnici. Čisto natanko sem vedel, da je to kljub angleški soboti — prostemu dnevu v soboto — na-

vađen razkroj družine.

Toda kaj to pravzaprav pomenja? Oče Jackija Röherja je padel ob koncu julija 1944 v Normandiji. Jacki Röher je zdaj študent arhitekture. — Torej bo v svojem življenju gradil hiše, čudovite nove hiše, v katerih bodo stanovali ljudje. V nekem smislu bo torej rehabilitiral svojega očeta. Ne samo zato, ker bo gradil — njegov oče pa je podiral, ampak tudi zato, ker je bil oče od leta 1936 član NSDAP — on pa se ne ukvarja s politiko. Jacki Röher namreč misli, da je vsa rešitev v tem, da se ne ukvarja s politiko. — Tako misli danes mnogo ljudi na Nemškem.

Toda kaj to pravzaprav pomenja? Hodim po Nemčiji in Jackiji Röherji vseh starosti in vseh obrazov mi odgovarjajo (čas po Adenauerjevem sestanku s Kennedyjem):

— Kaj mislite o Wehrmachtu?

- Mora biti.
- Zelite novo vojno?
- Ne!

— Kaj pa atomska oborožitev? Zakaj vam je pravzaprav potrebna? Zdaj pride prispodoba:

— Če že imam nož, naj bo oster! Če že imamo Wehrmacht — naj bo sodobna. In biti sodoben, to se pravi imeti v rokah atomske bombe, rakete.

Toda, kaj vse skupaj pomenja? To je skoraj tako — človek je razočaran, pa ne

mara umreti. Človek ne mara vojne, pa se oborožuje! Taka je vsa Nemčija! Nihče ne pomisli, da se danes prav tako gradijo velike ceste, kot so se v Hitlerjevih dneh. Nihče ne pomisli, da se stvari, če jih gledaš v vsem njihovem obsegu res niso kaj prida spremenile. Res, da ni koncentracijskih taborišč... Morda se danes srečujeja sinova Jana Sehna in sinovi in hčere poveljnikov večjih in manjših taborišč, poklencih morilcev, ki zdaj v preobleki trgovskih potnikov skrivajo svoj nekdanji obraz. Na večeraj nihče več ne misli. Ne mara!

Toda, kdo je pravzaprav kriv za to? Tudi tisti, ki so hvalljivi, da ni izdal zapornega povelja za Vračariča, tisti Jacki Röherji.

V tem smislu je bil Bonn pravzaprav poslastica. Dolgočasni Bonn, za katerega nihče pravzaprav ne ve, zakaj je prestolnica, kjer ni bilo ničesar posebnega, še posebej pa takrat ne, ko sem bil tam in je deževalo.

● INVAZIJA BOLH

Letošnja peklena vročina v Avstraliji je pozročila v Sydneyu invazijo bolh. V najbolj čistih hotelih jih je ogromno. — Gostje se praskajo in ne morejo zaspiti. Menijo, da je v mestu nekaj milijonov bolh. Zdravstvena služba je brez orožja proti bolham. Prinašajo predpise o čiščenju in hkrati svetujejo meščanom, da ne zgubijo živcev in smisla za humor.

Rekli so...

«Humor je težko definirati. Kar je nekemu videti smešno, je drugemu neduhovito, tretjemu pa celo nerazumljivo.»

Josef Becksberg, nemški publicist

«Z mojo moralo je vse v redu.»

Lucius Clay, Kennedyjev odposlanec v Berlinu

Hitlerjeva zapuščina odkriva marsikaj o ureditvi sveta, če bi Nemci dobili vojno. Njegovi načrti o preseljevanju in uničevanju narodov so dobili zgodovinsko osveščitev s članki ameriškega zgodovinarja Williama Shera. V skrajšani obliki prinašamo izvirček daljšega sestavka, ki ga je pred kratkim objavila ameriška revija «Life».

VSEBINA ŽIVLJENSKEGA PROSTORA

Vredna življenjskega prostora je prišla do izraza v zakonu kmalu potem, ko je Hitler zasedel nektere nemške dežele. Hitler se je z vsami močmi trudil, da bi v okupiranih deželah obračunal najprej z «vladajočim razredom». Kaj je Hitler razumel pod tem pojmom? V Veliki Britaniji je v «vladajoči razred» prišteval aristokracijo, pobožne, voditelje anglikanske cerkve in izobražence. V Ameriki predvsem Zlode. K Zlodu je Hitler štel vse ljudi, ki so nekaj pomenili v političnem, kulturnem in gospodarskem življenju dežele.

Čehi so bili prvi, ki so občutili smisel «življenjskega zakona». Hit-

Črno na belem UREDITEV SVETA

ler je ukazal, da je treba polovico češkega prebivalstva pobiti, drugo polovico pa bi izkoristili za delo. Pozneje je Hitler ta ukrep odložil na pozneje, da ljudem ne bi takoj na začetku vojne pokazal svojega morilskega obraza.

BODOCNOST SLOVANOV

Po najdenih zapiskih je Hitler leta 1942 napravil načrt o uničenju Slovanov: ... Slovani bodo delali za nas. Vsi tisti, ki nam niso potrebni za delo, bodo morali umreti. Ker so žele zamazati «Herren folk», bodo prepovedali solanje vsem Slovanom. Vsak izobražen človek je naš sovražnik, zato ne bomo izko-

lo načelo: dobijo toliko, da ne bodo pomrli od lakote. Večji namreč morajo, da so Nemci gospodarji in Slovani sužnji.»

Tako se je tudi zgodilo. Milijoni ljudi v Rusiji niso dobili niti toliko hrane, da bi lahko ostali pri življenju. Göring je bil izkren, ko je mesec dni pred napadom na Sovjetsko zvezo v nekem ukazu prepovedal preprečevanje lakote v Sovjetski zvezi. «Brez dvoma bodo milijoni Rusov pomrli, ko jim bomo odvzeli hrano. Vsak poskus preprečevanja lakote bomo kaznovali.»

V jeseni istega leta, ko je nemška vojska prodirala proti Moskvi in Leningradu, je Göring dejal: «Hil-

«To leto bo v Rusiji pomrlo od lakote 20 do 30 milijonov ljudi. Morda je to dobro, kar se bo zgodilo, ker nameravamo Ruse tako iztrebiti.»

29. septembra, ko je bilo videti, da bo Leningrad padel, je Hitler izdal nov ukaz: «Leningrad bomo popolnoma razrušili. Obstanek takšnega velikega mesta nima nobenega smisla, ko bo Sovjetska zveza poražena. Mesto bomo obkolili in ga potem z združenimi močmi topništva in letalstva spremenili v prah in pepel. Vsako ponudbo o vdaji bomo odbili, ker nam ni potrebno, da si pozneje belimo glave s prehrano prebivalstva. V tej vojni, v kateri odločamo o usodi sveta za tisočletja vnaprej, ni mogoče biti rahločuten in sentimentalen.»

Nič bolj človeški niso bili načrti o zatiranju ostalih narodov. Mnogi viri govorejo, da bi Nemci ravnali z Angleži bolj kruto kot s Poljaki in Rusi. Vsak odrasel Britanec bi po Hitlerjevi zamisli moral biti ujet in odveden na prisilno delo. Takšen surov način zatiranja ni bil obljubljen niti v eni zasedeni deželi. Tudi glede talcev niso poznali nobene milosti.

Primer smučarskega reprezentanta Janeza Jenka

Smučar z berglami

Zlomljena noga in še kaj - Več leto dni na berglah - „Tožil Smučarsko zvezo!“ - Janez Jenko ne bo več smučal za reprezentanco - Leto dni kasneje je enaka nesreča doletela brata Pavla

1958, 59, smuk - in med zadnjimi tekmovalci se je z megevskega starta v Franciji pognal Janez Jenko, član jugoslovanske smučarske reprezentance.

«Samo eno mi je šlo tedaj po glavi: smučati kar najbolj hitro po poznani progi; z dobrim časom se bom uvrstil v jutrišnji slalom. Kar dobro mi je šlo, na nekaterih mestih preko 100 kilometrov na uro. Tako hitro sem pribrel tudi na najnevarnejše mesto proge: desno je bilo treba zaviti na valoviti strmini. Meni sta se prav tam prekrižali smučki. Kar se da hitro sem hotel zboljšati položaj, vendar ni šlo - padec je bil neizbežen...»

To se je zgodilo 27. januarja lani na uradnem FIS tekmovanju v Megevu, na enem od številnih tekmovanj, ki jih mednarodna smučarska federacija priredi kot preizkušnjo za najboljše alpske smučarje vseh držav. Član Kranjskega Triglava Janez Jenko je v družbi klubskih tovarišev Janeza Sumija, Miša Jamaika in Jeseničanov Petra Lakote, Andreja Klinarja in Erika Detička zastopal jugoslovansko reprezentanco, ki je kmalu po novem letu nastopila tudi v Svici in Avstriji, kasneje pa odpotovala - kot že rečeno - v francoski Megeve.

«Nikoli nisem bil maloštefen, ko je bilo treba startati; ali da bi se bal, ne! Tako tudi tedaj nisem mislil, da se pravzaprav spuščam v nevarnost, ko se poganim po strmem bregu... Tudi drugi niso nesmrtni, pa kmurijo po strminah še bolj drzno... V loku me je vrglo z glavo naprej, v desni nogi pa sem začutil strašansko bolečino; takoj sem vedel, da je zlomljena...»

Prav zares so smučarji občasno vredni športniki. Trdna volja in nepremagljivi pogum sta njihovi glavni vrlini - obe v malokateri športni panogi še zasledimo.

VOLJA!

Ste že kdaj videli smučarja, ki je v veliki hitrosti

zgrešil vratca - ali jih podrl in pri tem padel daleč po strmini? Pobral se je in tekel po klancu navzgor, da bi popravil napako. - O posebno močni volji jugoslovanskih smučarjev bi še kaj lahko povedali - v senci razmer, kakršne vladajo pri nas v tem športu!

POGUM!

O njem ni treba posebej govoriti. Kdor je le enkrat videl naše reprezentante in druge odlične smučarje, ve, da ta pri njih ne more biti neznan.

Ko bil Janez star 17 let, je pričel tekrovati na smučeh. Trdno je sklenil, da postane smučar, ko ga je nekoč Dore Oražem kot vajenca povabil na smučarski tečaj. - Dve sezoni je bil poleg mladinec, ki je uspešno reprezentiral kranjski klub in tudi Jugoslavijo na različnih tekmovanjih. Kot član mladinske reprezentance - z njim pa še Jamaik, Klinar, J. Gorjanc in pokojni Zugovlec - je bil četrti v Innsbrucku na srednjeevropskem prvenstvu, potem pa je za nekaj časa prenehal smučati, ker si je na Joštu zlomil nogo. V prvem «članskem letu» so ga kot perspektivnega tekmovalca upoštevali v širšem izboru za olimpiado, saj je bil na državnem prvenstvu na Zelenici peti, na Krvavcu pa celo tretji za «asoma» naše «stare garde» Lukancem in Tinčkom Mulejem. Potem je Janez leta 1957 za dve leti oblekel vojaško suknjo. Ko se je poleti 1959 leta vrnil, je kar takoj pričel trenirati, tako da so ga v «sezoni» že čakali lepi uspehi: prvo mesto na Krvavcu in prav tako prvo na Okrešlju v elitni jugoslovanskih smučarjev. Naslednje leto je bil na več zveznih treningih, v začetku januarja lani pa je odšel na pot v Francijo, kjer ga je doletela nesreča... Od tega je že več kot leto dni, prav toliko časa pa Janez že hodi po berglah... Cez štiri mesece bo star 26 let.

«V rešilnem čolnu so me prepeljali do avta, z njim pa v bolnišnico v Salange, kjer so me takoj operirali. Za -

operacija ni uspela in prišlo do zastrupitve. Zdravnik namreč z vijakom pritrdil zlomljeno kost, kasneje pa je vijak prestavil na drugo mesto.»

16 dni se je Janez zdravil v francoski bolnišnici. Edina uteha so mu bile slovenske knjige, ki mu jih je posojal neki naš izseljenec, ko je zvedel, da jugoslovanski smučar leži v bolnišnici njegovega mesta. Razveselila sta ga tudi dva slovenska izseljenca, ki sta ga prišla obiskat mimogrede, ko sta iz Zeneve potovala v Pariz.

Tu pa se prične drugo dejanje te zgodbe, ki bi morala kot vest peči naše smučarske forume.

16 dni je Jenkov Janez ležal v tujem zdravilišču, a se «Savez» ni zmenil zanj. Prav tako ne REPUBLIŠKA SMUČARSKA ZVEZA, čeprav je na tekmovanje odšel kot JUGOSLOVANSKI REPREZENTANT! - Edino KRANJSKO ŠPORTNO DRUŠTVO je vedelo, da ima v Franciji ponesrečenega člana, zato je preko okrajnega ljudskega odbora posređovalo prevozi z avtom iz Salangeja v Kranj. Ta vožnja je kranjski smučarski klub veljala 215 tisočakov, ki jih ni nihče povrnil. Menda so funkcionarji Zveze mislili, da so storili vse, ko so plačali stroške 18-dnevnega zdravljenja - ti niso bili majhni - vendar se tudi ob tem nekaj zaplete: Za naše alpince tedaj ni bilo deviz, da bi jih pred tekmovanjem pravilno zavarovali, tako da bi bilo v primeru nesreče zdravljenje brezplačno. To je le posledica, jaz pa poudarjam princip!

«Ko sem se vrnil v Kranj, mi je bila hranarina leto dni edini dehoček. Namesto da bi se »zgoraj« zganili (morda vprašali, kako mi je), sem tako rekoč beačič pri Savezu za denarno pomoč, zakaj res sem bil v stiski - še od tedaj, ko sem s posojilom kupil potrebno smučarsko opremo. Na prvo pismo mi iz Beograda niso odgovorili, po drugem pa so »sporočili«, da me v Francijo ni poslal Savez, marveč Smučarska zveza Slovenije!»

Na kasnejše opisovanje nemogočega stanja je Savez Jenku dodelil 30.000, Sportna zveza Slovenije pa 50.000 dinarjev. Enkrat v letu je tudi to premalo. - Sam pravi, da so mu edini prijatelji ostali smučarji kluba in vodstvo društva ter delovni tovariši oziroma ves kolektiv Iskre, kjer je bil pred nesrečo zaposlen kot strugar. Tisti pa,

ki je dolžan skrbeti zanj po nezgodi - dobro vemo, o kom je beseda - je gluha.

«Kasneje sem imel še tri operacije doma, prav sedaj pa čakam na plastično, ker imam rano odprto. Počutil sem sicer vedno bolje, vendar menim, da ne bom več dosti smučal, če pa že bom: NIKOLI KOT PREDSTAVNIK JUGOSLAVIJE, ker so odnosi v smučarski organizaciji neznosni. Rad bi povedal tudi primer nezdravega ravnanja proti Jamaiku - pa...»

V klubu so mi povedali, da je Janez dober fant, ki ni zaslužil takega ravnanja, če je že nesrečo moral prestati, zlasti pa ne po prizadevanjih

za ugled vsega našega športa. Dejali so mi, da je trdno sklenil postati trener in učitelj mladim smučarjem.

NAKLJUCJE!

27. januarja 1961 se je na tekmovanju v smuku ponesrečil Janez Jenko, 27. januarja 1962 pa je enaka nesreča doletela njegovega brata Pavla, ki si je pri smučanju - v Janezovi opremi - komplicirano zlomil nogo!

«Za izgubo delovnega časa in za vse stroške, ki niso nastali po moji krivdi, bom zaželel sodni postopek proti Smučarski zvezi Slovenije; v njej vidim krivec...»

Prepričan sem, da Janez ni edini, ki tako misli!

JOZE ZOITAR

Pravijo, da že en sam dimnikar prinaša srečo. Kako srečni so bili šele ljudje, ki so videli kar tri dimnikarje hkrati. Jeseniški dimnikarji so se pred kratkim združili v skupen dimnik, to je podjetje, ki čisti dimnike. Trije «črni možje» so se sestali na cesti ravno opoldne, ko se z jesenskih dimnikov najbolj kadil, zakaj gospodnje takrat tudi na Jesenicah pristavijo lonce. Po njihovi drži lahko sklepamo, da opazujejo dimnike iz katerih se slabo kadil. Prometna sredstva, ki so jih postavili ob robnik ceste pa so pri roki, če je treba očistiti kakšno s sajammi zatrpno odprtino. Uradno sicer še ni znano, kdo je dal pobudo za združitev, ali tisti dimnikar, ki hodi peš, ali drugi ki se vozi s kolesom, ali tretji, ki dimnike čisti z mopedom.

Povprečni izračun kaže, da naše ladje vsak dan križajo važne pomorske poti. Njihovi vijaki in ladijski stroji pomikajo tovore blaga po vseh treh oceanih in številnih svetovnih morjih. Trgovske ladje z našo državno zastavo in imeni, ki jih imajo zapisane naše ladje ob bokih, opozarjajo pristaniške delavce v svetovnih lukah, da smo postali močna pomorska dežela, ki se s svojim trgovskim ladjevjem krepko vključuje v pomorske prevoznike po vsej in jih opravi za nas in za tujino. Rast našega trgovskega ladjevja je hitra. Čeprav vsako leto odstranjujemo iz prometa iztrošene in stare ladje, spadamo v vrsto dežel, ki so po naraščanju nosilnosti pri vrhu svetovne lestvice. Razen tega je naše trgovsko ladjevje nastalo šele v zadnjih letih. Dediščina iz predvojnega je bila zelo skromna. Sicer pa v tem sestavku skušamo opisati bistvene značilnosti v razvoju našega trgovskega ladjevja.

»Belo ladje« večkrat slišimo po radiu. Ta popevka in ladje v pristaniščih pa se precej razlikujejo

»Crne ladje« umirajo

Na koncu leta 1961 je imela naša trgovska mornarica okoli 834.000 BRT nosilnosti. V ta okvir spadajo ladje tankerji, tramperji, potniške ladje in trgovske ladje, ki opravljajo prevoze na stalnih prekoceanjskih progah. Nosilnost našega trgovskega ladjevja se je lansko leto povečala za 113.000 ton. V prekoceanjskem pomorskem prometu imamo samo še šest »črnih ladij«, ladij, ki uporabljajo za gorivo premog. Pred vojno smo imeli samo eno »belo ladjo«, to se pravi ladjo, ki je za pogon strojev uporabljala tekoče gorivo. Razlika je velika tudi pri potniškem ladjevju, čeprav imamo še vedno zelo veliko število starih in iztrošenih ladij, ki se v sodobnem pomorskem prevozu ne morejo kaj prida izkoristiti. Pri potniških ladjah je razmerje med črnimi in belimi ladjami manj ugodno. Od 65 ladij jih 31 še vedno uporablja premog. Potniki, ki si želijo udobno potovanje, prav gotovo s tem ne morejo biti zadovoljni. Lansko leto je 12 naših ladij napravilo zadnjo vožnjo po morju. Vzeli so jih s prometa, jih prodali ali pa pretopili v železarnah. V odpad je odšlo 37.000 BRT železa. Zaradi tega je lanski prirastek, ki znaša 150.000, zmanjšan na 113.000 BRT.

V načrtu imamo, da do leta 1965 zgradimo še 332.000 BRT ladjevja. Mnogi domači in tuji strokovnjaki menijo, da bo do tega leta naša trgovska mornarica zabeležila skupno nosilnost 1 milijon BRT.

Naš delež v pomorskih prevoznih blaga

Vnaši zunanjetrgovinski izmenjavi smo znatno zboljšali odnos do tujih pomorskih prevoznikov. Naše trgovsko ladjevje je sposobno, da opravi vedno več prevozov blaga, ki ga nudi naše tržišče tujini. Razen tega se vedno bolj poredko po-

služujemo tujih pomorskih uslug pri uvozu blaga v našo državo. Ko smo odprli redne in stalne trgovske zveze s posameznimi svetovnimi pristanišči, so bila tuja pomorska podjetja prisiljena, da znižajo

ceno svojim prevoznim uslugam. Kljub povečanju zunanjetrgovinske izmenjave s tujino so naša pomorska podjetja dvignila udeležbo pri prevozu tujega blaga. Vse to pa ugodno vpliva na zboljša-

nje naše plačilne bilance s tujino. Številke kažejo, da smo bili leta 1955 udeleženi v prevozu blaga za naše luke in v izvozu našega blaga na tuja tržišča s 34 odstotki, l. 1960 pa je naš delež narasel že na 53 odstotkov. Izdatki za tuje prevoze so se zmanjšali od 47 na okoli 18 milijonov dolarjev.

Rodovnik našega trgovskega ladjevja

Naše trgovsko ladjevje ima 366 ladij. S temi ladjami razpolaga 25 pomorskih podjetij, ki se ukvarjajo s pomorskimi trgovskimi posli. Naše ladje so lani preplule vsa morja od Jadrana do Havajskih otokov. Lansko leto je piransko podjetje »Splošna plovba« odprlo svojo redno progo okoli sveta. Naša podjetja imajo 16 stalnih prekomorskih prog. Največ zvez s svetovnimi pristanišči ima reško podjetje »Jugolinija«, kar je tudi razumljivo, saj ima to podjetje največ ladij.

V našem pomorskem prometu pa ne gre vse »po loju«. Ostra konkurenčna borba za tovore in prevoze in zelo občutljiv vpliv odnosov v svetovnem pomorskem merilu prinašata našim podjetjem marsikatero nevšečnost. Nobena druga veja prometa ni v tako tesnem stiku z razmerami v svetovnem tržišču kot ravno pomorstvo. Zaradi tega vsaka kriza (ali zastoj) povzroča določene posledice tudi našemu pomorskemu gospodarstvu. V zadnjem letu so prevozniške ponudbe v zaostanku in podjetja poslujejo z vedno manjšimi zasluzki. To še posebno velja za tankerje, ker je tekočega blaga vedno manj. Razlogi za to so številni. Velike pomorske

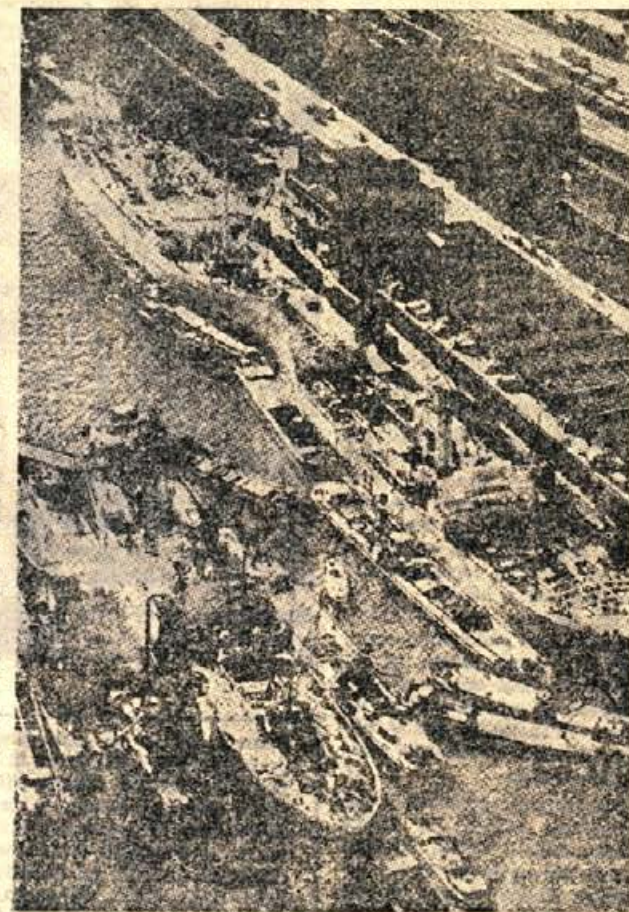
sile so začele graditi gigant-ske ladje za prevoz nafte in petroleja, mreža naftovodov se razširja in mnoge države so odkrile naftna ležišča doma. Pomorščaki opuščajo gradnjo tankerjev, ker pravijo, »če ne morejo ujeti leva, so tudi zajci dobri«.

Pristanišča in tovor

Skozi naša pristanišča je lansko leto steklo na tekočem traku 8,5 milijonov ton različnega blaga. Največji promet je imela naša največja in najbolje opremljena luka — Reka, kjer vsak dan stojijo vsidrane velike domače in tuje ladje. Reka je znano pristanišče z naj sodobnejšimi dvigali in žerjavji. Promet se je v zadnjih osmih letih v naših pristaniščih podvojil. Leta 1953 je skozi pristanišča šlo 4.985.000 ton tovorov. Od skupno 5.618.000 ton našega uvoza in izvoza, ki je šel skozi naša pristanišča, so naše ladje odpeljale ali pripeljale 3.056.000 ton blaga, tuje ladje pa samo 2 milijona 562.000 ton. Ta odnos se iz leta v leto zboljšuje v korist našega trgovskega ladjevja.

Pri prevozu potnikov so naša pomorska podjetja opravila »levji delež«. Lansko leto so prepeljale ladje 6,5 milijonov potnikov. Osem let pred tem je bilo število potnikov na naših ladjah 4.100.000.

Skoraj ni mogoče verjeti, kakšen je promet v naših pristaniščih. Leta 1951 je v naša pristanišča priplulo 118.384 ladij, med katerimi je bilo 112.100 z jugoslovansko zastavo. Lansko leto pa je v pristanišča vzdolž jadrana priplulo že 145.150 domačih in tujih ladij raznih velikosti, oblik in pogona.

Vodna pot po Reni in številni prekop so pripomogli, da je postalo amsterdamsko pristanišče zelo važen pomorski vozil. V to pristanišče prihaja veliko blaga iz dežel, ki imajo svojo trgovsko ladjevje na Reni. Znano je, da je ta reka najplovnejša na svetu in ima večji promet kot suezski prekop. Letno prepelje po Reni 120 milijonov ton različnega blaga.

Dvanajsti festival italijanske »canzone« predstavlja majhno razočaranje

SAN REMO NA RAZGLAŠENI STRUNI

Najmanj dvakrat na leto obiskovalec razkošnega obmorskega letovišča na italijanski rivieri San Remo »zavre kri v žilah«. To se običajno dogaja ob »cvečični promenadi«, ko obiskovalci lahko na ulicah San Remo občudujejo zbirko najlepših rož iz vseh krajev sveta in ob vsakoletnem festivalu italijanskih popevk, ki v tem mestu pomeni sploši višek sreče. Vsak Italijan, naj bo reven ali bogat, poje popevke iz San Rema. V San Remu jih navadno poslušajo samo bogati, ne glede na to — ali imajo posluš ali ne.

Letošnje popevke na rešetu

Transfuzijo krvi je letošnji festival želel dobiti s prihodom filmskih igralcev. Popevke, ki smo jih slišali v koncertni dvorani, in številni izvajalci namreč niso »prižgali bakel navdušenja« v festivalski dvorani, ki smo ga bili navajeni iz prejšnjih let. Lanskoletni zmagovalc — skladatelj »24.000 poljubov« in idol italijanskih »kričačev« Andriano Celentano je prišel v San Remo kot korepetitor mlade pevke. San Remo ga je videl, ni pa slišal njegovih popevk. V San Remu je to stara navada, da zmagovalcev iz prejšnjega leta ne vabijo.

Ko so novinarji vprašali Celentano, če je presenečen nad to navado, je odgovoril: — Zakaj? V San Remo nikoli ne pokličejo »kralja«. Ri je na prestolu. To je pravilo. Enako usodo sta doživela že Domenico Modugno in Nilla Pizzi. Zakaj bi bil potem izjema?

Med vrhunskimi italijanskimi pevci tokrat v San Remu ni bilo Mine in Toni Dalare. Zlobni jeziki pravijo, da se

»tigrica iz Cremona« boji svojega drugega obračuna z Milvo, ki jo je lansko leto do nog porazila. V senci Milvine veličine je pravzaprav potekal letošnji San Remo, ki mu je nekoliko samozavesti dal tudi Domenico Modugno s svojo popevko »Adio, adio...« Milva je v San Remo prišla prepričana, da je bitka v festivalski dvorani že dobljena. V svoji izjavi, ko so jo novinarji vprašali, kdo bo letošnji zmagovalc, je dejala: — Kaj tega še ne veste?«

Festivalna dvorana se je ogrela in zaploskala ob Milvi in Modugnovi popevki, ki jo je sam zapel. Vse kaže, da imata največ možnosti za »lovorjev venec« prav ta dva priljubljena italijanska pevca. Tudi Modugno s svojo popevko ni skrival optimizma. Ponavljal je svojo staro goalo: »Prišel sem, da zmagam.« Tudi njegove možnosti niso slabe. Popevka, ki jo je zapel njegov zvesti prijatelj Claudio Villa z izredno rahločutnostjo, bo vsekakor prišla v izbiro za najboljšo popevko. Poznavalci italijanskih popevk menijo, da Claudio

Villa ni še nikoli tako izvrstno pel. Modugnova popevka pa spada v vrsto tistih značilnih stvaritev, ki zaradi posebnosti prihajajo težko v uho, vendar se po dveh ali treh ponovitvah zadržijo v spominu.

Pevec na televizijskih zaslonih

Italijanska televizija se je letos vključila v festival popevk z znanim komikom Ginom Bramierijem in prenosom izbirnega in zaključnega tekmovalja. »Velika trojka« Milva, Claudio Villa in Domenico Modugno so imeli seveda v dvorani največ vnetih oboževalcev. Na letošnjem festivalu je sodelovalo do sedaj največje število pevcev (42 moških in žensk, začetnikov in zvezdnikov). Med njimi je bilo seveda precej »novih odkritij«, čeprav kaj izrednega festival ni pokazal. Tudi glede popevk, ki smo jih slišali, smo malce razočarani. Veliko je bilo motivov, ki smo jih imeli v ušesih že prej iz kakšnih starih plošč. Najbolj izvirni letošnji San Remo ni bil. V celoti dvanajsti zaporedni festival italijanskih popevk spominja na precej »razglašeno struno«. Prireditelji postajajo zaskrbljeni, da bo postal festival dolgočasen, zato so letos prvič in nepričakovano znižali cene vstopnic. Takšen občuten padec ravni sanremskega festivala je mnoge poročevalce za časopise pripeljal do zaključka, da je San Remo mrlič na smrtni postelji.

Kdo bo letošnji zmagovalc, bomo izvedeli jutri na

zaključni svečanosti v festivalski dvorani v San Remu. Morda bo tretjič pobral trofej Domenico Modugno ali pa kakšno manj znano ime. Na milijone glasovalnih listkov je že na poti v San Remo. Izbrali bodo lahko: »Adio, adio...«, »Jahal je na konju«, »Gondola, gondola, gondola...«, »Dober dan, ljubezen«, »Pokličimo življenje«, »Kdaj... kdaj... kdaj...«, »Cas hitro mine«, »Nocoj v luna parku«, »Ko te čakam«, »Lahkomiselna duša«, »Italijanski tango« in »Sončni prah«.

Jeseničani o državnem prvaku

(Nadaljevanje s 1. strani) marveč precej zgubijo na menili na Jesenicah še za kakšne druge »državne« prvake.

Vlakovni odpravnik Lado Vrečar: »Pohvalno se lahko izrazim o naših hokejskih. Za tekme imam stalno vstopnico, tako da nobene ne zamudim. Niso mi všeč takrat, kadar igrajo grobo.«

Vratar v jeseniški Zvezdni Janez Robič: »Doma nimajo nasprotnika. Z državnim prvenstvom ne pridobijo nič,

in še drugi vratar jeseniške Zvezdarne Ivan Jeglič: »Za hokej se ne zanimam, ker sem že prestar. Toda na račun tega športa se vseeno precejkrat ravžezim, ko čakam na svojega Janeza, da pride v našo službo, kadar je kakšna h... tekma na Jesenicah. Ne da bi mi kaj povedal, gre zvečer na tekmo, jaz pa ga čakam in čakam...«

M. Zivkovič

Anka čaka v karanteni

(Nadaljevanje s 1. strani)

108 LJUDI POD NADZORSTVOM

Obenem z bolnico so izolirali tudi vse tiste ljudi, ki so bili v njeni bližini, vendar niti eden nima znakov bolezni. Ker je Anka prebivala v Mlekarski šoli, so internat in šolo spremenili v karanteno.

V okrevališču v Tupallčah je karantena za ostale prebivalce, ki so bili z bolnico. Menda se jim zelo dobro godi. Družina je precejšnja in dokaj pisana, dela pa tudi nimajo nobenega.

MNENJA STROKOVNJAKOV

Za razvoj bolezni Anke Cirjak se zanimajo tudi znani zdravniki — specialisti za kužne bolezni iz

Ljubljane, Zagreba in Beograda. Vendar do sedaj še nihče ni mogel potrditi sumu ali ga popolnoma ovreči. Več dni traja, da je mogoče dobiti zanesljive laboratorijske izvide. Profesor dr. Todorović iz Beograda se je zelo pohvalno izrazil o zdravstvenih organih v Kranju, ki so tako hitro ukrepali, čeprav je šlo le za sum.

KRANJ, 16. februarja — Prof. dr. Božidar Todorović iz Beograda je včeraj — po prihodu v Beograd — zanikal možnost, da bi Anka Cirjak obolela za črnimi kozami. Toda okrajna sanitarna inspekcija Kranj še ne more prenehati z zaščitnimi ukrepi, ker še nima uradne izjave, ki bi bila potrjena na podlagi laboratorijskih izvidov.

NOVA KARIERA

Biti upokojenec — je nekaj, na kar se je potrebno navaditi. Počitek je zaslužen, neredko tudi zelo težko pričakovano, toda to je obenem tudi povsem nov list, začetek novega življenja, v katerega mnogi vstopajo z negotovostjo. Navadili so se na svoje delo, na svojo delavnico ali pisarno, na delovne tovariše

Odnosi med ljudmi

in na vsakdanje skrbi. Leta in leta so odhajali k njim, nekje jutra pa so morali ostati doma. Če je nekdo desetletja trdo delal, se bo težko navadil na nedelavnost, čeprav je ta le relativna.

Toda novo obdobje je kljub temu lahko zelo prijetno. Niso redki ljudje, ki so našli pravi smisel šele po upokojitvi. To je v veliki meri odvisno od tega, kako jih sprejme njihova okolica. Družina se pogosto ceni po tem, kako ravna s svojimi starejšimi člani.

OČKA POTREBUJE SVOBODO

Človek, ki sedaj odhaja v pokoj, se je rodil pred 55 leti ali še prej. To pomeni, da je moral skozi vojno, skozi ekonomske krize, moral je prenašati veliko skrbi in od-

govornosti. Prišel je trenutek, ko je ostal doma in se ne znajde. Pomagati mu morate, da se bo dobro počutil v tej tako težko pričakovani pokojnici. Potreben mu je počitek in veliko svobode. Pustite ga, da sam izbere svojo aktivnost. Prav gotovo se bo potrudil, da bo pomagal pri hišnih opravilih. Toda to še ne pomeni, da smete iz njega napraviti čistilca čevljev ali kurjača. Sedaj, ko je svoboden, ne zamenjajte njegovih nekdanjih poklicnih obvez z obvezami doma. Res ne bi bilo prav, če bi dobil vtis, da je samo zamenjal delodajalca.

DEDEK JE SREČEN

Tudi vaš oče že dolgo let ne odhaja več na delo. Upam, da zaradi tega nima občutka, da je nekoristen. Sedaj se lahko dodobra vživi v vlogo deda. Toda ne vsilite mu dolžnosti, da skrbi za vaše otroke. Njegova svoboda mora biti popolna. Če se sam ponudi, da nekaj dni skrbi za vnučke, mu tega nikar ne odklonite. Seveda pa vam ni treba verjeti, da njegovemu potrpljenju ni meja.

Vsem tistim, ki čutijo, da so svoje naloge dobro opravili, ostaja še ena, zelo lahka in lepa naloga: svetovati in pomagati s svojimi dolgoletnimi izkušnjami.

Sovjetski tiskovni ataše bonnskega veleposlanstva Rostislav Sergejev poljublja na münchenski maškaradi »sedme sile« v Nemškem gledališču pustno princezo Charlotte Kraus na ruski način na lice. Takšni poljubi prinašajo vsekakor precejšnje pomirjenje v napete odnose med SZ in Zvezno republiko Nemčijo.

dom družina moda

Ma hne spremembe z malo truda

— Stare jopice, ki so se že začele trgati ob rokavih, ni treba še zavreči. Če je zbledela, jo brez posebnih težav lahko sami popravate. Sedaj je treba le še zakriti nagrane robove; s kvačkami

vilka tri in voino v kontrastni barvi nakvačkajte dolg trak in ga prišijte na rob jopice. Trak je lahko vešbarven ali, če je jopa še posebno lepo ohranjena, prepletene z zlato ali srebrno nitko.

— Temna popoldanska obleka, ki jo nosite že dve zimi, bo pridobila na vrednosti, če si omislite zraven pas, ki je na koncih nekoliko razširjen; tudi če niste posebno spretni v vezenju, vam bo uspela enobarvna vezenina na koncu pasu izvezena s svilo ali zlato nitko.

— Prekratko krilo vam je vedno delalo težave. Ker moda lansira podaljšan rob, dokupite zraven križasto blago, če je krilo enobarvno in obratno ter sešijte iz tega moderno obleko s podaljšanim životkom. Ovrtnik in manšete prepuščam vaši domisljivosti. Za podobno kombinacijo lahko uporabite tudi odslužen kostim in plašč; obrnite blago na drugo stran in — če je uporabno — si s to kombinacijo v dveh barvah obogatite garderobo.

— Moda predlaga za prv mlada dekleta naramnice h krilu iz istega blaga. Kroj nekoliko spominja na elastične moške naramnice za hlače, samo da je moderniziran; krilo naj bo zvončasto.

— Poskusite se ogniti izdatkom za nove modne dodatke k pomladanskemu kostimu. Lanske torbice in čevlje v črni ali rjavi barvi ni treba menjavati. Letos bodo zelo nosile bluže in rokavice v isti barvi, medtem ko čevlji in torbica s to barvo le harmonirajo.

— Dopoldne navadno ne nosimo klobukov. Če dežuje, si zavarujemo lase s svilenom

ruto, čeprav ta ne prispeva dosti k naši elegantnosti. Pred nekaj leti smo nosile baretke iz klobučevine in zdaj so sicer novsem izgignile z naših cest. Letos jih moda spet priporoča, toda pletene ali kvačkane posebno pristojajo mladim dekletom. Razen drugih materialov za baretke, raznih prepletajočih se trakov in drugo, je posebno sprejemljiva baretka, ki jo ukrojimo iz tweeda. Morda bi vam bil všeč tudi športni klobuček v kroju tirolskih klobukov, pri katerem lahko poljubno vihate rob.

V novem stanovanju

Novo stanovanje je precej drugače od prejšnjega. In ko smo pohištvo prodali in kupili novo ali staro bolj ali manj posrečeno prilagodili moderni obliki, smo se oddahnil. Sobe so opremljene s svetlim modernim pohištvom, za kuhinjo skoro nismo dokupili ničesar. Saj se še spominjate kosov starega pohištva: oguljeni in razpraskani niso bili vredni niti najmanjše pozornosti; in vendar smo te kose nekoč občudovali in jih gladili, kot občudujemo sedaj novo moderno pohištvo.

Na pohištvo se vidi, kdo ga uporablja. Zato takoj poučite otroke, da ne emejo s čevlji po stoli, po polcih. Omar ni nobeno skrivališče, ampak shramba za obleko. Vrata se dajo tudi lepo zapreti, brez treskanja. Otrok bo lepe navade obdržal za vedno, če ga boste poučili in mu sami dajali dober vzgled.

Največ dela s pohištvom ima gospodinja. Vsak dan mora pobrisati prah s polic

Modni rekviziti za deževno vreme: impregvirane čepice, nepremočljive torbice, galoše, dežnik...

Predloga za dežni plašč iz karirastega in enobarvnega materiala v pastelni barvi.

Ob prvih dežnih kapljah

Kadar dežuje, navadno barometer našega razpoloženja pada. Če že morate v dež in blato naj vaša obleka po barvi in po kroju ne prispeva svoj del k turobnosti deževnega dne. Morda ne marate živobarvnega kot sončnica rumenega dežnega plašča, toda dežnika že ne morete imeti v žalostni črni barvi. Saj ste že videli prijetno živahno mešanico dežnikov na ulici, ko ste pogledali skozi okno. Razen tega je obraz pod temnim dežnikom nekako zamračen, medtem ko na primer roznata barva daje obrazu posebno svežino.

Če vam denarnica ne dovoljuje kake revolucionarne

spremembe, poskusite pri lanskem dežnem plašču nekoliko popraviti fazono, dodati ob robovih dvojne šive, zamenjati gumbe, obnoviti podlogo. Omislite si čepico in šal iz karirastega impregviranega blaga, če je plašč enobarven. Razcefran rob plašča odrežite, da bo plašč tričetrtinski; krilo bi seveda sedaj moralo harmonirati s čepico in šalom.

Pri dolgotrajnem deževju zamenjajte usnjeno torbico za polivinilasto ali za imitacijo usnja. Čevlji prav tako ne bodo držali vode, obuli bomo galoše v sivi ali črni barvi. Upajmo, da jih bomo v naših trgovinah lahko kupili.

in pri pometanju pazi, da ne poškoduje robov. Kadar hočemo odstraniti s pohištva madež, preizkusimo čistilno sredstvo na mestu, ki ni obrnjeno v sobo; vsako čistilo namreč ne ustreza površinski obdelavi lesa. Ne smemo uporabljati ostrih čistilnih sredstev, raznih praškov ali petroleja.

Dobre volje pri negi pohištva pa ne pokažimo samo prvi mesec po vselitvi. Popravimo takoj majhne okvare, sveže madeže. Če bo zavlada malomarnost, naši gosti ne bodo varno sedeli v

razmajanih stoli; in vaš vzdih: »Oh, ti otroci!« res ne bo opravičil, če bo miza zrezljana z žepnim nožičem in se steni pripravljala na slikarski bo vaš najmlajši na svetli poklic.

Precej težav je z vlažnim stanovanjem. Pohištvo naj bo nekoliko odmaknjeno od zidu, da se ne navzame vlage, okna pa naj bodo odprta kar najdalj, da bi se stanovanje zračilo. Poleti zavarujete pohištvo pred soncem z zavescami na oknih, saj bi sicer spremenilo barvo, lak pa bi grdo razpokal.

Ali uporabljate preliv?

Ze nekaj časa prodajajo drogerije prelive za lase v raznih barvah od sivosrebrne pa do črne. Ker je uporaba sredstev zelo enostavna, se je hitro razširila in postala prav popularna.

Preliv je pravzaprav barvni šampon za pranje glave, toda da ne bi naredili česa napač, se je vendar treba držati navodil. Ko ste s sredstvom namočili lase, minuto ali dve s prsti masirajte lasi-

šče, nato pa lase izperite. Nekateri priporočajo tudi drug način: ko ste lase navlažili s šamponom, nekaj časa drgnite lase z majhno gobo po vsej dolžini las. Gobo od časa do časa ožmite. Postopek ponavljajte toliko časa, da se lasje ne osušijo. Zaradi različnih kemijskih sestavin, ki jih vsebuje barvni šampon, ni priporočljivo menjati barvo preлива, ampak uporabljajte vedno isto.

Mali nasveti

— Meteorologi nam napovedujejo, da nas bo dosegel še en mrzli val. Kaj slaba vest za liste, ki jih rado zebe v noge. Z mrzlimi nogami je prav neprijetno zaspati. Noge odrgnite s ščetko, da pospešite kroženje krvi in jih segrejte. Ob vznožje položite blazine, da bi se vam noge čez noč spošile.

— Morda vam hrapava koža na kolenih dela preglavice. Odpravljamo jo na več načinov: s kopaljem v raznih oljih, z limoninim sokom in

drugo. Vsako jutro z mokro ščetko odrgnite kolenice. Nato jih masirajte s polmastno kremo. Zvečer po kopalju jih masiramo s krtačo in nato utiramo vanjo olje ali hranljivo kremo.

— Če ste se zalotili, da pri sedenju sezuvate čevljev zid z desne, zdaj z leve noge poskusite odpraviti to razvado. Ze res, da ne trpimo radi pretensnih čevljev, toda temu se da pomagati drugače in ne z nelepim sezuvanjem pod mizo.

SIVI MORSKI VOLK

Sredi svečane svetovne premiere novega Kramerjevega filma »Nürnberška sodba« lani decembra v Berlinu se je zamajal steber (polog Caryja Granta) starejše hollywoodske igralske generacije — »generacije velikih«. Zaradi srčnega napada Spencerja Tracyja, glavnega igralca v tem filmu, so predstavo prekinili, njega pa takoj odpeljali v bolnico, od tam pa s posebnim letalom v Ameriko. V 61. letu starosti in po več kot 60 filmih je bolezen opozorila velikega igralca, da mu bo dano verjetno le še nekajkrat stopiti pred kamero.

IRSKA KRI

Spencer Tracy se je rodil 4. aprila leta 1900. V šilah njegovega očeta se je pretakala irska kri; od njega

PASCALÉ PETIT — ena izmed najbolj prikupnih francoskih filmskih igralk.

je Tracy podedoval svojo tršato postavlo, močno željstvo in svoj čut za humor. Svojo mladostno misel na študij medicine je opustil in začel igrati v gledališču. Po uspehu na Broadwayu se mu je kmalu odprla pot v filmske ateljeje. Prvič se je pojavil na filmskem platnu leta 1930 v »Hitrih milijonih« kot krut gangster. To pa je bila tudi edina vloga resničnega lopova, ki jo je odigral. Saj so njegova nezlomljiva osebnost, njegovo mikavno neokretno obnašanje in bistnost, lastnosti, ki so bolj primerne za vloge moralno zdravih, odločnih, zrelih mož — stebrov družbenega življenja — kot pa za razdiralce tega življenja. Ze za njegovo prvo vlogo lahko rečemo, da jo je izoblikoval močno in zadržano — in ta oznaka velja za vse njegovo nadaljnje igranje. — Njegove bistré modre oči, v katerih je nekaj prebrisanege, in njegov obraz, za katerim se očitno skriva kléna razumnost, nas takoj prepričata o njegovi močni osebnosti in zmožnosti.

Spencer Tracy je karakterni igralec, ki pa je ustvaril in skrbno razvil nekaj nezgrešljivih potez svojega igralskega izraza in nekaj zunanjih posebnosti, kot so n. pr. njegove namrščene obrvi in naprej potisnjena spodnja ustnica. Značilno je tudi, da lahko njegovo kariero dokaj natančno razdelimo na precej enakomerna razdobja,

v katerih je ustrezno svojemu razvoju zapovrstjo upodabljali: gangsterje, odločne pa prijazne duhovne, žilave in zanesljive vojake, dobro srčne in dobrodušne očete, zadnje desetletje pa prekaljene in še vedno živahne starce.

DRAMA IN KOMEDIJA

V prid Tracyjevim igralskim sposobnostim govori vsakakor tudi to, da se enako dobro odreže v resnih, karakternih vlogah kot v komičnih. Posebno uspeli so njegovi komični dueti s Katherine Hepburn. To svojo zvesto prijateljico je prvič srečal leta 1941 v filmu »Zena leta« Georgea Stevensa in ob njej odkril svoj smisel za humor, na katerega ni odtejal nikoli pozabil tudi v svojih resnih vlogah. Komični par Tracy-Hepburn je nato še šestkrat stopil pred kamero in v večini primerov požel uspeh. Iz te vrste bi morda kazalo omeniti predvsem še filma »Adamovo rebro« (1949) in »Pat in Mike« režiserja Georgea Cukorja in pa »Nevestinega očeta« (1950) Vincenta Minellija, v katerem je igrala ob njem Liz Taylor.

Vsekakor pa Tracyju mnogo bolj »leže« karakterne

vloge, ki v njegovi igralski karieri razumljivo tudi prevladujejo. Svoj prvi igralski vrh je Tracy dosegel že zelo zgodaj — v letih 1937-38 — ko je tudi dvakrat zapored dobil Oscarja (kar doslej ni uspelo še nobenemu drugemu igralcu). Prvič je dobil to priznanje za vlogo preprostega, a umnega ribiča v filmu Victorja Fleminga »Pogumni kapitan« po Kiplingovi knjigi. Drugič pa za film Normana Tauroga »Fantovsko mesto«, v katerem je zaigral duhovna, ki je neomajno prepričan, da ni slabih fantov, in tudi uspe to dokazati v svoji koloniji mladih prestopnikov.

NEPOPUSTLJIV KOT MORJE

Značilno je, da je v treh izmed najbolj uspešnih svojih filmov Tracy igral »Morskega volka« — namreč v »Pogumnem kapitanu«, v »Igralki« (1953) Georgea Cukorja in pa v filmu »Starec in morje« (1958) Johna Sturgesa. Značilno je zato, ker nekaj na sami pojavi Spencerja Tracyja spominja na mornarja — njegovi kuštravi lasje, njegov tršati stas in pa hudobni pobliski v njegovih očeh. Razen tega pa je nedvomna njegova izredna sposobnost, upodabljati oseb-

nosti, ki so prav tako nepopustljive, prav tako nemirne in trde, kot je samo morje. Prav njegov Starec je najbolj tipična Tracyjeva vloga in ena njegovih najboljših. »Starec in morje« je delo iz petdesetih let, v katerih je Tracy dosegel svoj drugi igralski vrh. Sem sodijo še omenjena »Igralka«, Sturgesov western »Slab dan v Black Rocku« (1955), Dmytrykova »Gora« (1956), Fordov »Poslednji Hura!« (1959), Kramerjev »Počuduj veter« (1960), Le Royev »Vrag ob 4. uri« (1961) in pa Kramerjeva »Nürnberška sodba«.

Naj se v tem poskusu ocené Tracyjevega dela ustavi-mo samo še pri filmu »Slab dan v Black Rocku«. V njem je namreč poudarjeno prišla do izraza za Tracyjevo delo zelo značilna in mnogokrat ponovljena situacija — da popolnoma osamljen v nenaklonjenem in celo sovražnem okolju trdno in z neomajno odločnostjo brani pravilno stvar. Prav to pa je mimo njegove močne in prepričljive igre eden glavnih vzrokov že tri desetletja neusahljivosti.

Dušan Ogrizek

FILMSKE ZANIMIVOSTI

● GRETA GARBO ZOPET NA FILMU?

Ko se je švedski filmski režiser Ingmar Bergman odločil za enoletni dopust je povedal, da se v tem letu namerava posvetiti s svojo ženo glasbeno pianistko Bachovi glasbi. V filmskem svetu so se razširili glasovi, da Bergman pripravlja nov scenarij za svoj film, v katerem bi glavno vlogo igrala slavna švedska igralka Greta Garbo. O tem se je začelo obširneje govoriti, ko je Greta Garbo, ki se mudi sedaj v Stockholmu, podaljšala svoj obisk v tem mestu za eno leto.

● VNETJE ČELJUSTNE VOTLINE

Operna pevka Maria Callas je v Monacu okrevala po operaciji čeljustne votline. Okrevanje je bilo povezano s prijetnimi dogodivščinami. Na sprednja vrata razkošnega hotela »Hotel de Paris« je prihajala brez spremstva, na stranska vrata pa takrat, ko je htela na zmenke s svojim starim spremljevalcem Aristotelesom Onassisom.

● POČITNIŠKA HIŠICA

Ameriška »zvezdnica« Elizabeth Taylor, najpremožnejša filmska igralka, je prodala počitniško hišico v švicarskem letovišču Gstaad za dva milijona švic. frankov.

● FILM O MORILCU ZENSK

Franc. književnič, »čudežni otrok književnosti« Francoise Sagan, ki se je pred kratkim drugič poročila z ameriškim košarkašem Robertom Westhoffom, piše po naročilu italijanskega filmskega producenta in moža Sophie Loren Carla Pontija scenarij za kriminalni film o nekem pariškem morilcu, ki je ubil enajst žensk.

● BRAT IN SESTRA NA FILMU

Brat znane filmske igralké Marije Schell, ki je po rodu Švicarka, Maximilian Schell je izjavil ameriški časopisu »Time«, da mu je sestra še vedno največji prijatelj. »Zelal bi z njo skupaj nastopiti v filmu, če ne bi morala igrati ljubezenskega para.« Schell igra vlogo zagovornika v filmu »Obsodba v Nürnbergu«, ki so ga pravkar posneli v Hollywoodu.

Ples na mlzi za zaprtimi vrati. Najbrž na kakšnem družabnem večeru v družbi kjer ni filmskih snemalcev. V štiričetrtinskem taktu nastopa znana nemška igralka Liselotte Pulver

Novo delo

Letošnji Prešernov nagrajenec Gorenjec France Stiglic, avtor filmov Na svoji zemlji, Dolina miru, Deveti krog in Balada o trobenih in oblaku, se bo v svojem novem filmu spoprijel s komedijo. Pripravlja se namreč za snemanje »Pesmi in pevcev« po Kosmačevem scenariju v produkciji »Viba-filma«.

Novo na tujini

Claude Chabrol je spet sredi dela. Tokrat se je lotil sodobne verzije Shakespearovega Hamleta in ji dal naslov »Ofelija«, glavni vlogi pa zaupal Juliette Mayniel in Andréju Joelynu.

Marcel Carné pa se je že pogodil z Madžari, da bo v nekem njihovem rudniku posnel film po Zolajevem romanu »Germinal«, v katerem bo glavni vlogi zaupal Danielle Darrieux in Laurentu Terzieffu in za katerega predvideva, da bo stal pol milijarde starih frankov.

Francozi se nameravajo lotiti tudi nove filmske verzije »Opere za tri flicke« in bodo zaupali glavne vloge PASCALÉ PETIT in YVESU MONTANDU.

Sophia Loren si je za svojega novega partnerja izbrala popularnega nemškega igralca starejše generacije O. W. Fischerja, in se v nemškem filmu »Fiesof«.

mlada rast

Nedokončana zgodbica

Očka in mamica sta se zvečer dolgo pogovarjala ali naj gresta v kino ali ne. Bala sta se pustiti doma otroka sama - triletno Majo in sedemletnega Dušana. Toda film je bil tako zanimiv, da se nista in nista mogla odreči skušnjavi. Dala sta sina in hčerko spat, jo poljubila in odšla proti vratom. Dušan je zaklical za njima: »Ne bojta se, ničesar se nama ne more zgoditi. Tudi Majo bom čuval.« Mamica se je nasmehnila, zakaj bila je pomirjena na sina in je pomirjena odšla...

Tu se, dragi otroci, konča naša zgodbica, nadaljevali pa jo morate vi. Opišite nam, kaj se je zgodilo medtem doma, ko sta šla očka in mamica gledat napet kavbojski film. Nadaljevanje pa naj ne bo daljše, kot je današnji del zgodbe. Najbolj domiselni in najbolj duhoviti odgovor bomo nagradili s knjižno nagrado in objavili prihodnji teden. Torej hitro na delo!

IZID NAGRADNEGA ŽREBANJA

Nagrado za našo izpolnjevanje v zadnji številki je žreb določil Stanislavu Drakslerju, Kranj, Cesta kokrškega odreda 25. - Nagrado lahko v prihodnjih dneh dvigne.

POPRAVEK

Rezka Prešeren nas je obvestila, da sestavka o taborišču Auschwitz ni napisala ona, ampak Marija Koren iz Martuljka.

Učeni osel

V puštalskem gradu je nekoč živel graščak, ki je imel takšno hčer, da se ni nikoli zasmejala. Graščak je zato velel razglasiti po Selški in Poljanski dolini, da bo hčerko dal za ženo tistemu snubcu, ki bi jo pripravil do smeha. Za doto pa je hčeri obljubil grad.

In mladi, godni za ženitev, so prihajali v puštalski grad in tamkaj uganjali budalosti in norčije, a grajske kislice ni nihče razvedril.

Tisti čas pa je v bližnjih Bodovljah pri bogatem kmetu služil mlad pastir, ki je ob Sori pasel gospodarjeve ovce, krave in osla. Ta pastir je bil šaljivec, kakršnega ne prej ne poslej ni bilo v Poljanski dolini. Z oslom sta

Brž ko je pastir zvedel za graščakov razglas, je gospodarju odpovedal službo, za pločilo triletnega pastirjevanja pa si je izgovoril osla. Gospodar mu je osla dal, a za slovo mu je dejal:

»Le vzemi osla in pojdi v puštalski grad srečo iskat! A povej ti, da si osel tudi ti, ker ti je zadišala grajska hči!«

»Pa zbogom, gospodar!« je pozdravil pastir. »In zahvaljevali za osla, ki ste mi ga dali za pastirovanje. Osel on, osel jaz - oba pojdeva v puštalski grad nevesto iskat. Kadar pa bom postal graščak, me pridite obiskat, da vam bom razkazal grad!«

In je zajezdil osla in z njim odpekel v Puštal, kjer je zagledal grajsko hči, ki je postajala na grajskem pragu in prodajala dolgčas.

»Kam pa jezdiš osla?« ga je vprašala.

V odgovor pa ji je pastir zapel:

»Ker drugega pač nima posla - osel jezdi osla...«

»Pa si zares osel, ker se za

prazen nič smeješ in režiš, da imaš usta do ušes in še malo čez!« ga je zavrnila grajska kislica.

»Kaj bi se ne smejal, ko imam pa osla, ki je učen, da zna brati.« ji je vrnil pastir.

»Pa pokaži, če je res!« je zaradovedila grajska hči.

»Če le nisi malo čez les!« se je oglašil še graščak, ki je tačas prihlačal na grajski prag.

»Dajte mi koš sena, pa boste videli, kaj vse moj osel zna!« je bahačil pastir.

In radovedna grajska hči je sama pohitela v senik in prinesla pastirju oprtni koš, zvrhan sladkega sena. Pastir je stresel seno v dve kopici, med njiju pa položil odprto knjigo.

Osel je osel! Gledal je prvi kup sena, gledal drugega, ovohaval oba, a ker ni vedel, katerega naj se prej loti, je zarigal: »I-a! I-a!«

»Dve črki že pozna,« se je zasmel pastir, za njim pa je prhnila v smeh še grajska hči, ki jo je pastirjeva prebrisanost udobrovoljila.

»Zdaj mi pa le dajte hčerko za ženo!« je pastir opomnil krohotačočega se graščaka na obljubo.

In kaj je hotel graščak?

Dal mu je hčerko in grad.

Sankanje po cesti brez snega ni noben šport. Na neki način pa se je vendar treba spomniti zimskega veselja

Pisma na naš naslov

V zadnjem času se mi je nabralo toliko pošte, da vseh prispevkov pri najboljši volji ne morem objaviti. Zato pa se bom skušal pomeniti z dopisniki o poslanih pisemcih. Vse pa bi že vnaprej prosil, da mi dogodke opišete čimkrajše, ker tako bo naša stran bolj zanimiva, pa tudi zaradi pomanjkanja prostora daljših sestavkov ne morem objaviti.

Najlepše pa se zahvaljujem mladim prijateljem iz Škofje Loke, ki se mi tako pridno oglašajo, saj je več kot pol pošte, ki jo prejmem na moj naslov, iz njihovega kraja.

Urednik

Dragi urednik!
Hodim v 8. razred osnovne šole Zirovnica. Ze od 11. leta rada pišem in skladam pesmice. Te objavljam v šolskem časopisu »Prešernov rod«.

Na šoli sem tudi vodja literarnega krožka. Nekajkrat sem recitirala svoje pesmice

v radiu. Pošiljam Ti svojo pravljico o Novem letu in dedku Mrazu. Upam, da jo boš objavil. Če bo objavljena, Ti bom poslala zbirko svojih pesmi in spisov.

Mirica Kobal

Draga Mirica!
Tvoje zgodbi sem z zanimanjem prebral. Po pravici Ti povem, da mi je zelo ugajala in bi jo rad objavil, vendar, ali se Ti ne zdi, da je Novo leto že malo predalet, da bi pisali o njem in o darilih dedka Mraza. Upam, da mi boš še kaj pisala in poslala objavljene pesmice in spise. Piši mi tudi kaj o vašem literarnem krožku. Lep pozdrav!

Urednik

Dragi urednik!
Danes se prvič oglašam. Iz naše dolinice Ti še nihče ni pisal in povedal, kako se imamo, zato sem se odločila, da to storim jaz. Naša vas Bukovštica leži v ozki dolnici, njeni zaselki

pa so raztreseni po bližnjih hribih. Rodovitne zemlje je pri nas malo in gozd daje kmetom največji zaslužek. Ljudje, ki nimajo doma gozda, odhajajo v mesto, v industrijo. Tudi učenci moramo hoditi v šolo v Škofjo Loko.

Čeprav smo tako oddaljeni od mesta in ni pri nas kina in drugih prireditvev, se vendar ne dolgočasimo. Posebno lepo je pozimi, ko je sneg. Pri igri pa ne pozabimo na šolo in učenje, ker čeprav hodimo tako daleč v šolo, ne bomo zaostajali za mestnimi sošolci.

Marija Vidmar

Draga Marija!
Najlepša hvala za prijazno pisemce, v katerem si mi tako lepo opisala domači kraj. Rad verjamem, da Ti ni nikdar dolgčas, saj vam že gozd nudi veliko možnosti za igre. Posebno pa vas moram pohvaliti za pridnost v šoli. Piši mi še kaj. Lep pozdrav!
Urednik

mladi redci

Prav gotovo ste že bili na prireditvi, kjer je nastopil pevski zbor ali godba. Ko so se pevali ali godbeniki postavili na odru, je stopil prednje njihov vodja. Tistemu, ki vodi pevski zbor ali godce, pravimo zborovodja ali dirigent. Dirigent je odgovoren za to, da pevec in godci izvajajo pevsko ali glasbeno delo tako, kot si je to zamislil tisti, ki je pesmi zložil napev ali napisal melodijo za glasbila. Zato ima dirigent navadno pred seboj na stojalu liste papirja, na katerih so z notno pisavo napisane melodije, ki naj bi jih izvajala pevski zbor ali orkester. Tako napisanem notnem besedilu pravimo partitura.

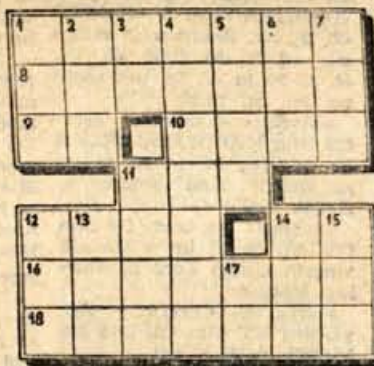
Se spominjaš, ko so nas triinštiridesetega leta obkolili četniki

IZLET V GOZD

- Kot vidiš sem zelo iznajdljivo pripravil izlet v gozd.

Križanka št. 8

Vodoravno: 1. okamenina v določeni obliki, 8. dedična, 9. domača žival, 10. avtomobilska kratica, Do- boja, 11. grški junak pred Trojo, 14. zajcu podoben glodalec v Južni Ameriki, 16. začetnici ustanovitelja esperanta, 18. gledališko delo, 20. otožna pesem, 22. rastlinoslovec.

Navpično: 1. vprašalni zaimek, 2. ubožica, sirota, 3. misel, pojem, 4. judovska shodnica, 5. začetnici primka in imena jugoslovanskega elektrotehnikarja, ki je deloval v Ameriki, 6. pogan, 7. pokrajina v Indokini, 12. namenilnik v slovnici, 13. oblika pečene kruha, 15. neznanj, 17. hudo, gorje, 19. ribiška mreža, 21. latinski veznik.

ZALJUBLJENCA

- Če sem iskrena, me denar prav- zaprav sploh ne zanima. Veselje imam samo do nakita.

TASCA

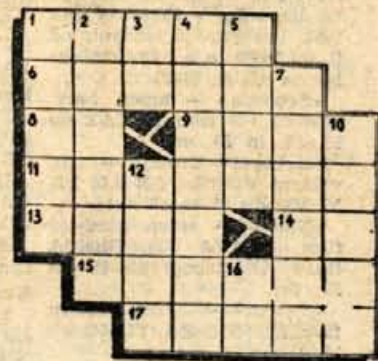
- Veste, pravkar sem mu pove- dala, da bomo stanovali skupaj s taščo.

FILOZOFIJA ŽIVLJENJA

- Obrijte me! Sklenil sem spre- meniti svojo življenjsko filozofijo!

Križanka št. 9

Križanka je magična, zato velja prva številka za opis vodoravno, druga pa za navpično: 1., 1. red, niz, 6., 2. poteza pri šahu, 8., 3. avtomobilska oznaka za Skopje, 9., 12. reka v Bosni, 11., 4. zgornji konec cevi pri vodnjaku, 13., 5. moško ime, 14., 16. avtomobilska oznaka za Bihač, 15., 7. prebivalec severne Afrike in jugozahodne Azije, 17., 10. žensko ime.

REŠITEV KRIŽANKE ST. 6

Vodoravno: 1. krivina, 8. revizor, 9. in, 10. nart, 11. Rok, 12. amid, 14. Pd, 15. ribolov, 18. egalite; nav- pično: 1. kri, 2. Ren, 3. jv, 4. Vno- dol, 5. Izak, 6. nor, 7. Art, 11. riba, 12. Are, 13. mig, 14. pot, 15. dve, 17. Li.

REŠITEV KRIŽANKE ST. 7

1., 1. stepa, 6., 2. Tetovo, 8., 3. Etj, 9., 12. lama, 11., 4. polaris, 13., 5. Avar, 14., 16. ZK, 15., 7. omizje, 17., 10. asket.

Črne kozel* je završalo med ljudmi.

«Paničarjile» je omalova- žujoče sikhil državljan Siratka. «Cemu iz nič — iz enega samega sumljivega primera — skubati tak preplah? Saj to je smešno! Prav je, da se zdravstvena služba za vsak primer loti ustreznih ukrepov, pa tudi zoper cepljenje nimam posebnih prigovorov. Ampak, čemu delati iz muhe slona?» Po mestu pa so ta čas krožile vedno bolj grozljive govorice o kozah, da so se do kraja zbeganim meščanom ježili lasje. Siratka je prezirljivo krivil ustnice kot vojskovodja pred peščico zbeganih sovražnikov.

«Jaz se ničesar ne bojim!» se je napihoval. «Najmanj pa črnih koz. Zastran mene je lahko sto ali pa tisoč primerov te bolezni. Požvižgam se nanjo. Pa tudi cepiti se ne dam.»

Vse to pa je bilo povod, da se je Siratka začel zanimati za črne kozе. O tej bolezni je vedel le toliko, da se začne z nekakimi izpuščaji in temperaturo. Pri tem bi znabiti tudi ostalo, če bi Si- ratka naslednje jutro ne opazil na desnem licu nekakšen mozolj. In takoj nato še enega na podlakti. Namrščil je obrvi in ju nekaj časa ogledoval. Menda so taki izpu- ščajji znaniči črnih koz! Potem je takšne mozolje odkril še na ramenih in brbtu. Da je bila mera polna, so ga začeli še neznansko srbeti.

Siratko je obšla slabost in mrzel pot mu je obllil čelo. Potlej se je zbral in ves betežen odtaval v mesto. Skušal je uteči nemiru, ki ga je spravljal v brez- umnje. Za vsako ceno mora najti nekoga, ki mu bo pregнал slutnjo. Nekoga, ki bo dejal, da Siratko niso napadle črne kozе.

Spomnil se je prijatelja Petra. Ta bo že vedel, kako je s to stvarjo. Svoj čas je študiral medicino, pa je študij obesil na klin. Da, Peter bo pregнал doom ali pa... Siratko je stisnilo pri srcu.

Črne kozе

Petra je našel doma. Malo je pomolčal, potlej je uprašal:

«Sliši ti, kaj je značilno za kozе?»

«Za kozе?» je zvedavo zazijal Peter in se popraskal po pleši.

«Dajejo nam mleko...»

«Ne mislim živali,» je planil Siratka, «V mislih imam črne kozе.»

Potem je Peter kar se da «stro- kovno» opisal vse znake: izpu- ščajji, ki jih spremlja visoka tem- peratura, slabo počutje, vrtogla- vica, bruhanje, kašelj, krči v tre- buhu...»

Siratka je vedel dovolj. Ko je stopal po stopnicah navzdol, ga je obšel ob- čutek, da ga kuha vročica. Na ulici se mu je pred očmi stem- nilo. Za prvim oglom mu je šlo na bruhanje, potlej ga je popa- del še dušič kašelj. Da je bila mera polna, ga je začelo nena- doma še neznansko zavijati po trebuhu... Je Peter povedal še kakšen znak za črne kozе, ki ga Siratka še nima?

Koliko dni mu je še usojeno živeti? Dva, tri... morda teden! Toliko, da ni na glas zakričal. Ob misli na smrt se je v Siratki vse uprlo. Le tega ne! Morda bi pomagalo cepljenje? Morda ima- jo celo zdravilo zoper črne kozе? In Siratka je, kolikor so mu dopuščale črne kozе, pobitel proti ambulanti.

Prišel je na vrsto in srce se mu je premaknilo v grlo. Zdaj bo zdravnik zakričal: Črne kozel! — Siratki je prenehalo biti srce, ko je zdravniku ponudil razgaljeno ramo. Čakal je na diagnozo!

«Vas tole kaj srbi?» je zdrav- nik pokazal na rdečkasti mozolj. Siratka je prikimal in usta so se mu spacičila v bolestnem krču. «Črne kozе, kajne?» je muko- ma izdaval Siratka iz sebe.

«Ne, lahko pa bi bila druga puberteta,» se je zasmeljal zdrav- nik. «Morda ti bova kos z od- vajalnim sredstvom...» — S. S.